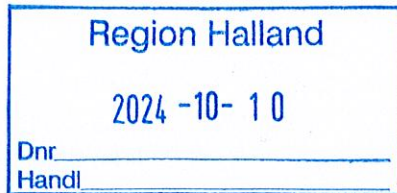

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

2024-10-08

Diarienummer
511-7339-2021

1(2)

Enligt sändlista

Utvidgning av naturreservatet Blåalt i Laholms kommun

Länsstyrelsen har fattat beslut om att utvidga naturreservatet Blåalt i Laholms kommun. Beslutet omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning, föreskrifter samt skötselplan. Beslutet bifogas och finns även tillgängligt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland samt på Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad. Beslutet kungörs i Hallandsposten den 18 oktober 2024.

Överklagan

Eventuell överklagan på beslutet ska ha inkommit till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad senast **den 8 november 2024**. I skrivelsen ska diarienummer 511-7339-2021 anges.

Om du har frågor

Om du har frågor eller vill ha ytterligare information om ärendet är du välkommen att kontakta (Monica Mathiasson), monica.mathiasson@lansstyrelsen.se, tel 010-2243306

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dina personuppgifter hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010 - 224 30 00

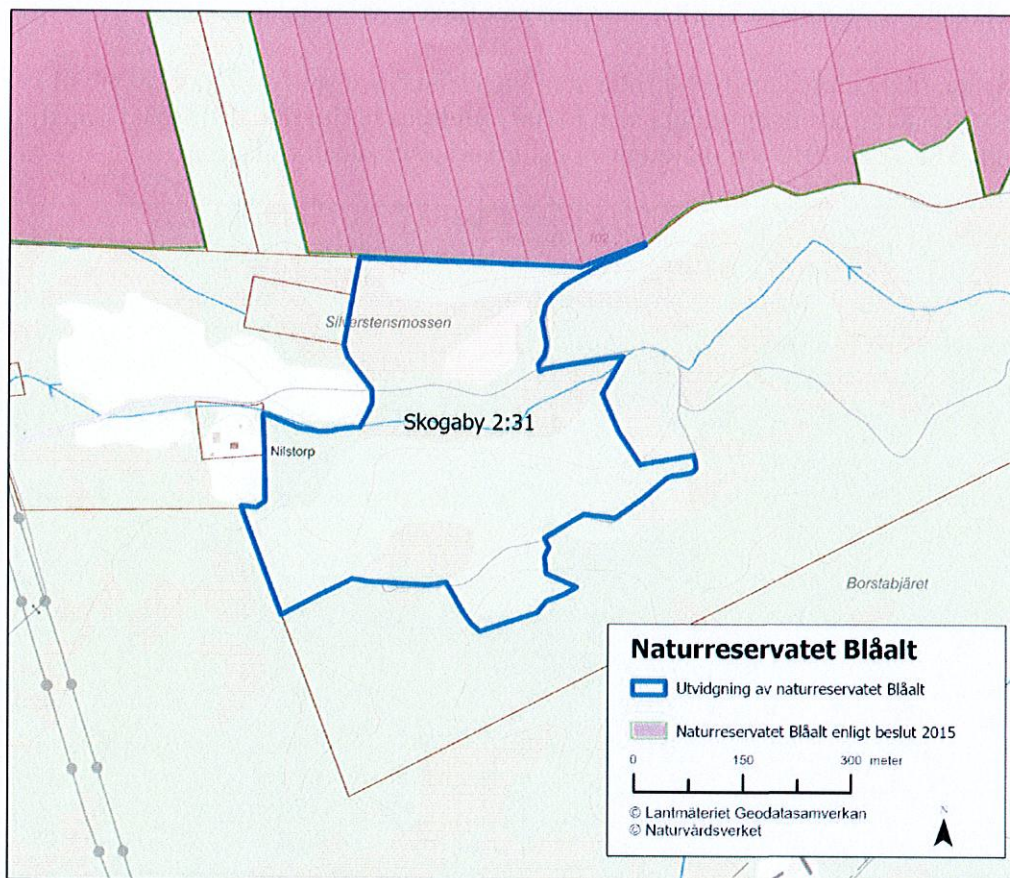

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Beslut
2024-10-08

1 (14)
511-7339-2021

Utvidgning av naturreservatet Blåalt med del av fastigheten Skogaby 2:31 i Laholms kommun.

Detalj karta över det utvidgade området.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som del av naturreservatet Blåalt, med syfte, skäl och föreskrifter enligt föreliggande beslut. Reservatets gränser ska märkas ut i fält.

Syftet med naturreservatet

Syftet med utvidgningen av naturreservatet Blåalt med fastigheten Skogaby 2:31 är samma som syftet med bildandet av naturreservatet Blåalt genom beslut 2015-03-11 (dnr 511-4238-2013).

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturvärdena i ett sammanhängande område av ädellövskogar och andra löv- och blandskogar. Särskilt värdefulla livsmiljöer är de gamla och artrika ek- och bokskogarna och särskilt viktigt är det att värna gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer, naturlig hydrologi samt sällsynta och hänsynskrävande arter. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de arter och habitat som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden.

Inom ramen för ovanstående syfte ska reservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia.

Syftet ska uppnås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- områdets löv- och blandskogar till delar utvecklas genom naturlig dynamik utan gran så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- planterade granskogar avvecklas och omförs till löv- och blandskog och hävdad mark,
- delar av området sköts så att gamla ekar friställs, gläntor och brynmiljöer i skogen utvecklas. Bränning, röjning och bete är exempel på åtgärder som kan bli aktuella,
- områdets naturliga hydrologi bevaras opåverkad och återställs i tidigare naturligt skick,
- stigar och anläggningar hålls i brukbart skick,
- skötselråd som Åtgärdsprogram för hotade arter föreslår ska beaktas,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet och föreskrifterna med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Föreskrifter

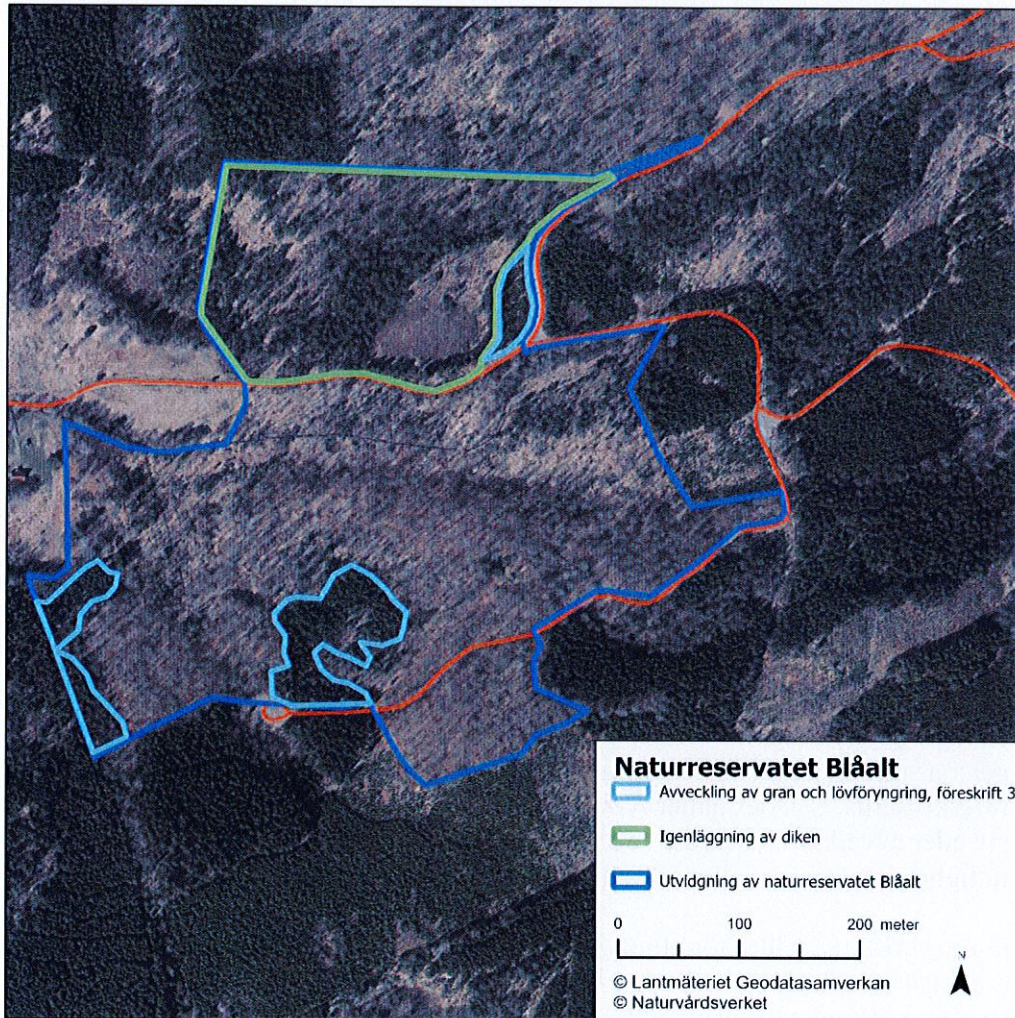
A. Med stöd av 7 kap. 5 § MB, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservat, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att inom området:

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. uppföra vindkraftverk, mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
3. anlägga väg,
4. borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
5. dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
6. anordna upplag, tippa eller fylla ut,
7. avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
8. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
9. kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
10. framföra motordrivet fordon annat än på väg eller i samband med uttransport av älg, hjort och vildsvin i enlighet med terrängkörningsbestämmelserna,
11. inplantera för området främmande växt- eller djurarter samt
12. utfodra vilt eller använda åtel.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B 1-6,
- b. servitut, ledningsrätt, vägrätt,
- c. rensning av lagligt anlagda diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap 17§ miljöbalken,
- d. jakträttsinnehavare att jaga med hund samt för eftersök med hund.
- e. jakträttsinnehavare att efter samråd med Länsstyrelsen hålla väg framkomlig för jaktändamål. Undantaget gäller från föreskrift nr 7.
- f. uppförande av nytt jaktorn på lämplig plats, efter tillstånd från Länsstyrelsen, om behov föreligger. Undantaget gäller från föreskrift nr 1, då jaktorn betraktas som anläggning.
- h. nuvarande markägare, Lars Åke Åkesson, att ta 15 st julgranar inom markerat område på karta 1 till och med 2024-12-31.

- 6 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv i hela reservatet.

Karta 2: Kartan visar var i området vissa B-föreskrifter gäller.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservat samt om ordningen i övrigt inom naturreservat (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.). Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. elda annat än på särskilt anvisad plats,
2. framföra motordrivet fordon annat än på bilväg,
3. medföra okopplad hund,

2024-10-08

511-7339-2021

16 § lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Under tiden den 1 mars-20 augusti ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fornlämning.

7 kap. 27-29 §§ miljöbalken, Natura 2000

Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta gäller även åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 100 meter från sjöar och vattendrag. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledande av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av del av Skogaby 2:31

Området gränsar i norr mot naturreservatet Blåalt. Mager och lågvuxen hedekskog dominerar i området liksom i övriga delar av reservatet, ofta är ekarna krokiga, klena och av krattig typ. Remsan av en naturskogspräglad ekskog i norr övergår mot Silverstensmossen till fuktig lövblandskog med björk, asp, ek och tall, orörd med asplågor och björkhögstubbar.

Mossen har fortfarande en öppen yta men uppvisar arter som egentligen är mer karakteristiska för fattigkärr såsom lågvuxen pors, otuvad blåtåtel, klockljung och ljung som dominerar och i blötare partier tillkommer tuvsäv, myrlilja, flaskstarr och ängsull. Större delen av mossen är dock bevuxen med medelålders sumpskogar av tall och björk. I öster finns en större öppen våtmark som omges av diken i laggzonen, där kantzonerna växer nu igen med tall.

Söder om vägen har en första generation björksumpskog åldrats och antagit en alltmer naturlig karaktär med en gles öppenhet och döda träd.

Resterande del av området ligger i en nordsluttning och domineras av ekskogar i en ålder uppskattad till 130 år. Oftast finns ett påtagligt inslag av bok i samma ålder och fläckvis dominerar boken. Värdefullt inslag utgörs av äldre aspar som finns spritt i området. Skogen är försiktigt gallrad och ekarna har oftast välutvecklade kronor. Något luckig beståndsbild med mestadels blåbärsrismattor. Död ved finns men sparsamt förekommande. Under senare decennier har en aggressiv bokföryngring uppstått.

Inom området ligger även två yngre mindre granplanteringar och en äldre.

Uppgifter om utvidgningen av naturreservatet Blåalt på fastigheten Skogaby 2:31

Namn	Blåalt
Kommun	Laholm
Distrikt	Veinge-Tjärby

Länsstyrelsens bedömning

Val av område och skyddsform

Området som reservatet utökas med utgörs till stor del av hedekskog med gamla, senvuxna ekar och skyddsvärd kryptogamflora och klassas som värdekärna. Området omfattar även bok- och tallskog av värdekärna samt lövsumpskog och mosse.

Reservatet ligger inom värdetrakt för ädellövskog (4 - Hallands mellanbygd) och utgörs till stor del av ädellövskog som är en prioriterad skogstyp enligt Nationell strategi för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017). Hedekskogarna inom reservatet bedöms ha höga naturvärden på beståndsnivå. Sammantaget gör detta att området är prioriterat för skydd enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017).

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Även exploateringar utanför reservatets gränser kan i vissa fall vara negativa för natur- eller upplevelsevärden.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljökvalitetsmål. Utvidgning och ombildande av naturreservatet bidrar till att uppnå miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Bilaga 1

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Kompletterande skötselplan för naturreservatet Blåalt Fastigheten Skogaby 2:31

Förord

Skötselplanen riktar sig främst till reservatets förvaltare och är utformad så att syftet med reservatet ska kunna uppnås. Reservatet är indelat i skötselområden, och i varje skötselområde beskrivs hur området ser ut idag, vilka kvaliteter man vill ha, och vilka åtgärder som kan behövas. Skötselplanen har en hög ambitionsnivå, men då förvaltarens resurser styrs av politiska beslut är det inte säkert att alla åtgärder kan genomföras. Till hjälp för förvaltaren har därför en prioritering av åtgärderna gjorts.

1. Syfte

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturvärdena i ett sammanhängande område av ädellövskogar och andra löv- och blandskogar. Särskilt värdefulla livsmiljöer är de gamla och artrika ek- och bokskogarna och särskilt viktigt är det att värna gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer, naturlig hydrologi samt sällsynta och hänsynskrävande arter. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de arter och habitat som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden.

Inom ramen för ovanstående syfte ska reservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia.

Syftet ska uppnås genom att:

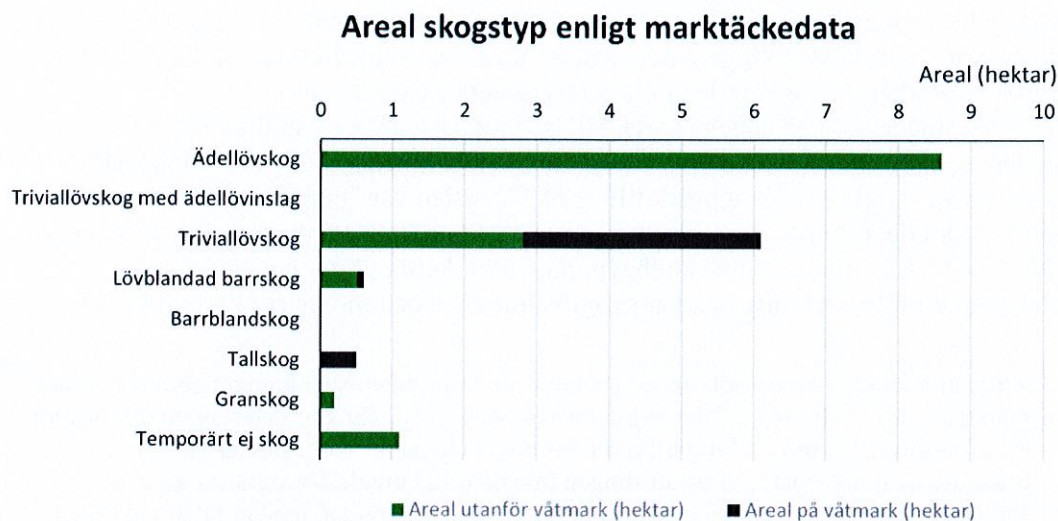
- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- områdets löv- och blandskogar till delar utvecklas genom naturlig dynamik utan gran så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- planterade granskogar avvecklas och omförs till löv- och blandskog och hävdad mark,
- delar av området sköts så att gamla ekar friställs, gläntor och brynmiljöer i skogen utvecklas. Bränning, röjning och bete är exempel på åtgärder som kan bli aktuella,
- områdets naturliga hydrologi bevaras opåverkad och återställs i tidigare naturligt skick,
- stigar och anläggningar hålls i brukbart skick,
- skötselråd som Åtgärdsprogram för hotade arter föreslår ska beaktas,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet och föreskrifterna med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

2. Beskrivning av området

2.1 Markslag, naturtyper och arter

Indelning enligt marktäckedata

Nedan presenteras indelning i naturtyper och arealer av dessa enligt Naturvårdsverkets marktäckedata, som är en satellitbaserad naturtypskartering. Vissa kvalitetsförbättringar av arealerna har gjorts efter fältbesök.

Figur 2 Arealen av olika skogstyper i reservatet enligt Naturvårdsverkets marktäckedata.

Naturtyper av Natura 2000-typ

Näringsfattig ekskog, 9190

Areal (hektar)

9,4

Arter

Fällmossa – Regionalt intressant - 2024

Grönsångare – NT - 2021

Skogsduva – Regionalt intressant - 2021

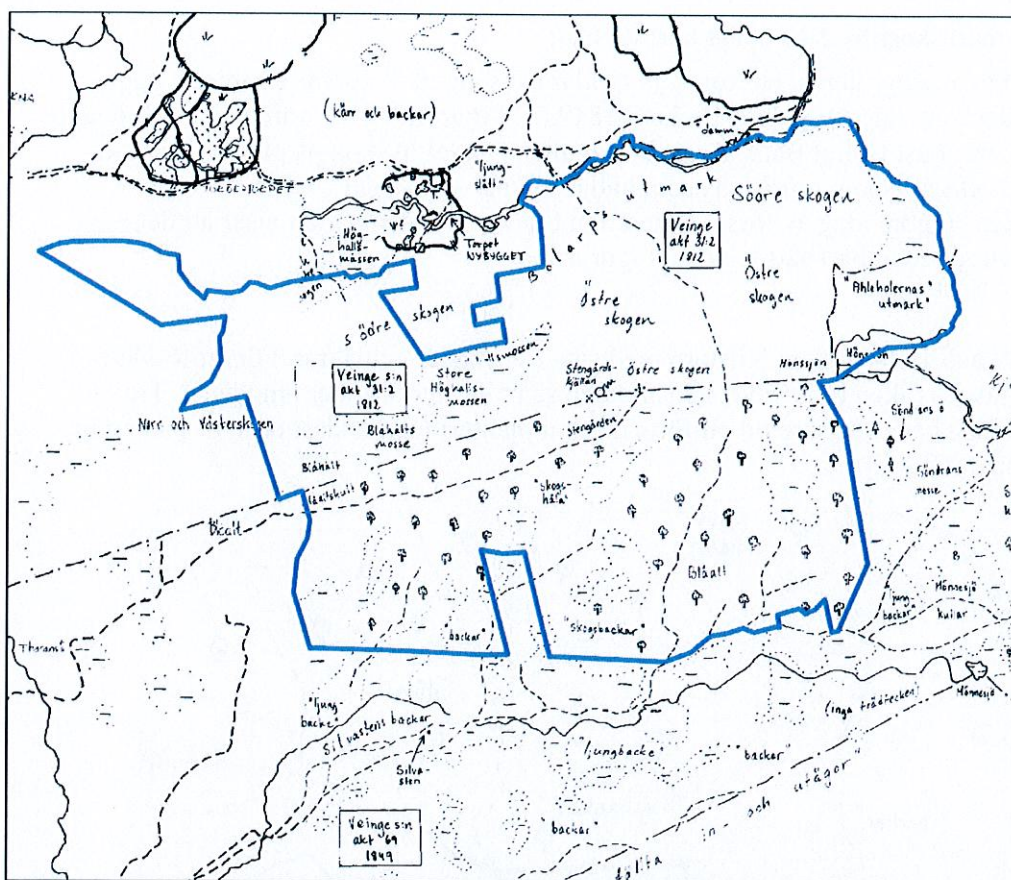
Svinrot – NT- 2021

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt naturförhållanden

Ur skötselplanen från beslut 2015:

Blåalt ligger i de kustnära delarna av södra Hallands skogsbygd, trakter vars skogar tidigt utsattes för ett hårt exploateringsstryck. Redan Kiettel Classons (Felterus) berömda Hallandskarta från 1652 visar att stora delar av skogsbygden i Veinge och Knäreds socknar var skoglösa (Malmström 1939). Vid 1700-talets början var Blåalt en del av Kårarps skog (Andersson 1980), ett skogsområde som bredde ut sig huvudsakligen i Veinge socken mellan Bölarp i norr, Kåarp i sydväst och Torsakulla/Sibbalt i öster (Malmström 1939). I alla väderstreck omgavs Kårarps skog av ljunghedar och annan skoglös mark, såsom ryor eller ”yamarker”.

Under 1700- och 1800-talet expanderade de öppna och trädfattiga markerna ytterligare i landskapet. Vid 1800-talets början och mitt hade Kårarps skog krympt samman avsevärt, det som återstod var i huvudsak våra dagars Blåalt. Det historiska kartöverlägget (se karta figur 1) ger en bild av skogens utbredning i Blåalt under denna tid. Reservatets norra del

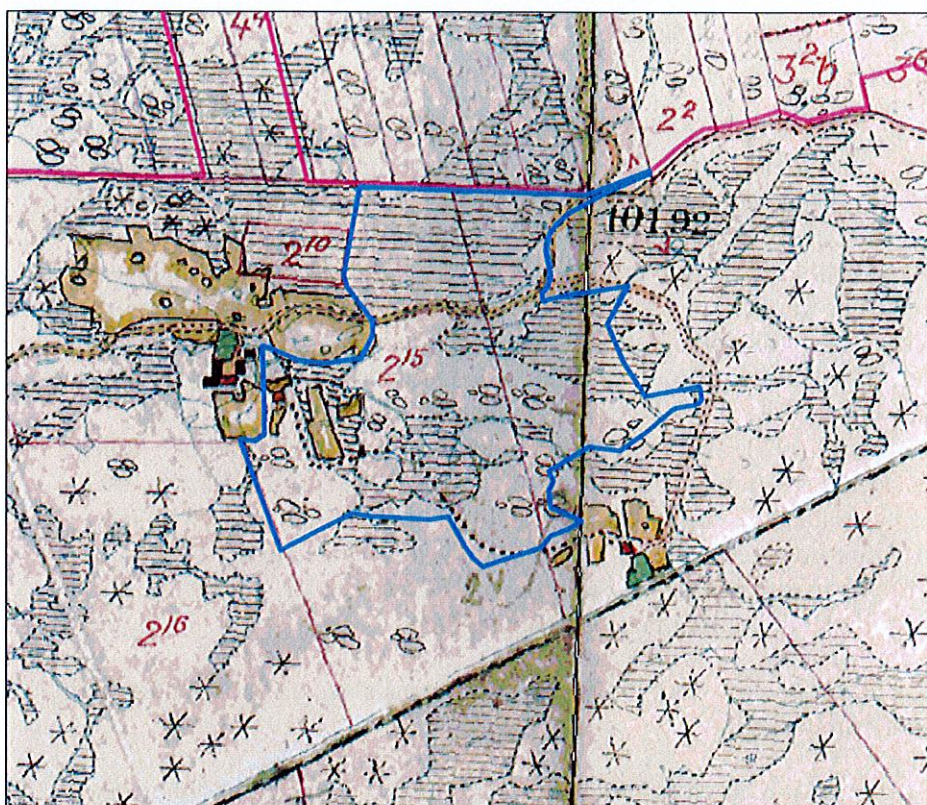

Figur 1. Historiskt kartöverlägg över Blåalt (med 2015 års reservatsgräns). Den norra delen är tolkad från storskifte över Bölarps by 1812, den södra delen efter laga skifte över Skogaby 1855.

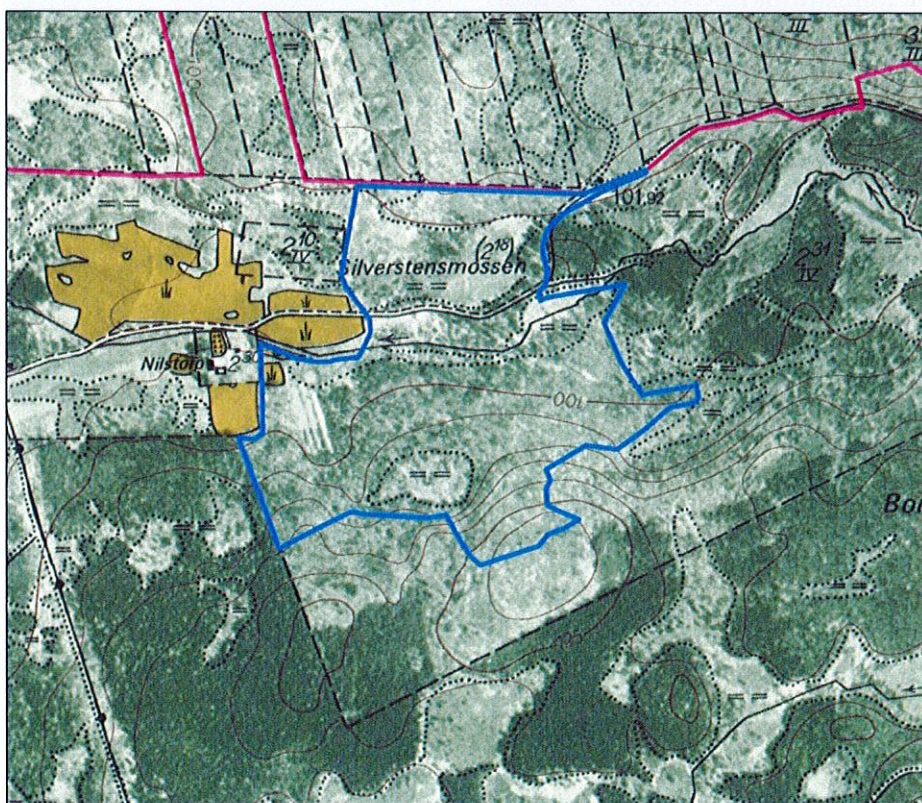
Laga skifte genomfördes för Bölarp 1853 och för Skogaby 1855. Man får förmoda att den extrema uppdelningen på Skogabysidan i långsmala skiften uppstod som en följd av den akuta bristen på skog och att avsikten var att förse alla berörda hemman med framför allt klenvirke för vedbrand, stängsel m m. Skogen återhämtade sig efterhand under det sena 1800-talet och häradskartan från 1920-talet visar att nästan alla fastmarker är bevuxna med lövskog. Ägosplittring och skiftande beståndshistorik har gett upphov till en mångfald av åldrar, slutenhet och trädslagsblandning. Framför allt under efterkrigstiden och fram till ädellövskogslagens införande har en stor del av Blåalts lövskogar omförts till grankulturer. Ett mindre antal skiften har dock lämnats orörda att åldras och utvecklas fritt.

Den nordöstra delen av Blåalt skyddades under 1990-talet som naturreservat. Reservatet bildades i två steg, 1993 skyddades 44 ha och 1997 utvidgades reservatet till att omfatta totalt 93 ha. Som en följd av reservatsbildningen avvecklades ett antal grankulturer. Ett av hyggerna återplanterades med bok, övriga har lämnats för självföryngring. En markerad strövstig och parkeringsplats har anlagts för besökare.

Naturreservatet utvidgades ytterligare till 298 ha år 2015 med ett 30-tal fastigheter.

Figur 3. Häradsekonomska kartan från 1920-talet.

Figur 4. Fastighetskartan från 1970-talet.

2.4 Referenser

Artfakta.se

Artportalen.se

Hallqvist, Joel. 2019. Sammanställning av Insektsinventering i Halland 2019 – skalbaggar. Länsstyrelsen i Hallands län. Opublicerat material.

Häradsekonomiska kartan över Halland 1919-1925

Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de 300 senaste åren. Meddelande från statens Skogsförsöksanstalt volym 31, sidorna 171 – 300

Länsstyrelsen i Halland. Beslut om utvidgning av naturreservatet Blåalt. 2015. Bilaga 2 Skötselplan. Diarienummer 511-4238-13.

3. Skötsel av området

3.1. Generella riktlinjer

Död ved

Ingen ved av lövträd eller tall får föras ut från reservatet, utan den ska lämnas så att mängden stående och liggande död och döende ved ökar.

Om träd i vattendrag riskerar att orsaka översvämningar på mark utanför reservatet, bör de i första hand flyttas så att de ligger längs med vattendraget för att minska den dämmande effekten och i andra hand flyttas till annan plats i reservatet.

Gran

På sikt bör det inte finnas gran inom reservatet eftersom gran har negativ inverkan på värdena som reservatet avser att skydda. Gran konkurrerar ut lövträd, skuggar lövträdens stammar vilket gör att mossor, lavar och värmekrävande insekter får svårt att överleva samt påverkar områdets mark- och vattenkemi.

Gran ska avverkas/ringbarkas initialt, och därefter ska området hållas granfritt genom återkommande borttagningar.

Bok

Ett kraftigt bokuppslag kan, på samma sätt som gran, utgöra ett hot mot ekskogen på lång sikt. Bokplantor som växer tätt förmörkar ekskogen, skymmer stammarna och kan på sikt växa upp i ekens kronor. Ett visst inslag av bok är dock att föredra eftersom det bidrar till en värdefull variation. Det har till exempel visat sig att senvuxna bokar hyser alldeles speciella mikrohabitat och är högst intressanta för naturvårdsarter. Men bokinvandringen kan på sina håll vara aggressiv så att det är viktigt att den hålls efter. Vissa bokplantor kan man bryta toppen på och på så sätt få bokar med speciella strukturer. Røjda bokplantor lämnas kvar i skogen, gärna i högar.

Veteranisering

Veteranisering kan utföras på lämpliga träd i de något yngre bestånden, främst skötselområde 2 och sedermera skötselområde 7. Veteranisering är en naturvårdsmetod där

Skötselområde 2: Ek-, sump-, bland- och tallskog – Röjning och luckhuggning

Avdelning: 1, 3, 4, 6-10, 14, 15

Areal: 14,3 hektar

Beskrivning: Äldre ekskog i norr som är en del av den ekskog som ingår i det befintliga naturreservatet Blåalt och har av Skogsstyrelsen klassats som naturvärdesobjekt. Söderut avlöses den av fuktig lövblandskog med björk, asp, ek och tall, orörd med asplågor och björkhögstubbar mot Silverstensmossen. Runt mossen i övrigt växer den dikade kantzonen igen med tall, gran och björk. Mellanpartiet (avd 6-9) består av sumpskog av framförallt björk med inslag av tall utmed en kanaliserad bäck. Det större ekbeståndet i söder är luckig och domineras på något håll av medelålders bok vars yngre plantor utgör kraftiga uppslag som på sikt kan konkurrera ut eken. Skogen är försiktigt gallrad och ekarna har oftast välutvecklade kronor. Fina inslag av äldre asp finns på flera ställen i skötselområdet. Strödda granar här och var i olika åldrar.

Mål: Gammal ekskog samt sumpskog, övrig lövskog, tallskog och blandskog. Sammansättning och struktur formas genom naturlig dynamik utan gran. Dock ska merparten av bokföryngringen hållas borta från ekbestånden. Likaså bör ljusluckor skapas kring de äldsta ekarna med välutvecklade kronor som hotas av inväxning av konkurrerande träd.

Syftet med skötseln är att bevara ekdominerade skogar och sumpskogar i intern dynamik utan övermäktig konkurrens från gran och bok.

Åtgärder:

- Försiktig naturvårdande plockhuggning och ringbarkning vid behov kring trängda gamla ekar med välutvecklade kronor. All lövved kvarlämnas på platsen och det klena röjningsavfallet samlas i ris/vedhögar för att gynna vedlevande insekter.

Skötselområde 7: Grankulturer - Avveckling, Sådd/Plantering

Avdelning: 5, 11, 12, 13

Areal: 2,8 hektar

Beskrivning: Grankulturer i olika åldrar (avd 5:12 år, avd 11:15 år, avd 12: 60 år samt hygge avd 13).

Mål: Ekdominerad skog med inslag av självsådd tall, björk och annat löv. Skötseln av plantskogen och den yngre skogen ska syfta till att skapa och vidmakthålla gynnsam trädslagsblandning samt gles och luckig struktur. Den äldre skogens sammansättning och struktur formas i huvudsak genom naturlig dynamik. Dock tillåts ingen gran vandra in.

Åtgärder:

- Avveckling av grankulturer, vilket kan ske till exempel genom avverkning, eller återkommande ringbarkning. Avdelning 5 tas ner efter 2025-01-01 (markägaren har rätt att innan dess själv ta ned gran, se undantag i beslutet). Avdelning 12 ringbarkas med fördel eftersom det saknas bra väg för utforsling av virke. Detta ska ske successivt så att inte det uppstår allt för stor mängd död granved vid samma tillfälle. Avd 11 utgörs av sitkagran som kan tas ned och läggas i högar och fungera som hägn som man kan plantera ek innanför alternativ lämnas för fri utveckling. Granen utgör därmed barriär för viltbete.
- Sådd/plantering av ekskog (fri utveckling där ek gynnas eller plantering av ek, eventuellt hägn).
- Naturvårdande röjning av brunnar kring ek som bör ges gott om utrymme för kronutvecklingen. Däremellan röjs hårt i björk uppslaget. Säl, rönn, asp, tall och eventuellt andra insådda lövplantor gynnas i nämnd ordning.
- Återkommande röjning av gran.
- Efter restaureringsskedet görs skötsel som skötselområde 2.

Skötselområde 8: Öppen myr – Röjning och restaurering av hydrologin

Avdelning: 2

Areal: 1,5 hektar

Beskrivning: Silverstensmossen är den del av våtmarkssjuket, tillsammans med en mindre våtmark nordost om den, som fortfarande är öppen. Dikningar runt mossen i kombination med upphörd hävd har bidragit till igenväxning av buskar och träd, se skötselområde 2. Det finns spår av tidigare torvtäkt. De öppna våtmarkerna hyser en karaktäristisk fukthedsflora med klocklång, myrlilja, tuvsäv, ljung och ängsull.

Mål: Öppen våtmark med naturlig vattenregim.

Åtgärder:

- Igenläggning av diken.
- Återkommande röjning så att området hålls öppet.

4. Friluftsliv och turism

Beskrivning

I naturreservatet Blåalt har markerade vandringsleder anlagts i den norra delen. Där finns även parkeringsplats. Denna utvidgning av naturreservatet hyser strövvänliga ekskogar med fina upplevelser av typisk halländsk ekskog vilket kan njutas genom fritt strövande.

Att ta sig hit

Det finns ingen kollektivtrafik som leder till området utan man får köra bil, cykla eller promenera.

Mål

Fortsatt möjlighet att uppleva området på egen hand, utan anordningar.

Åtgärder

Inga

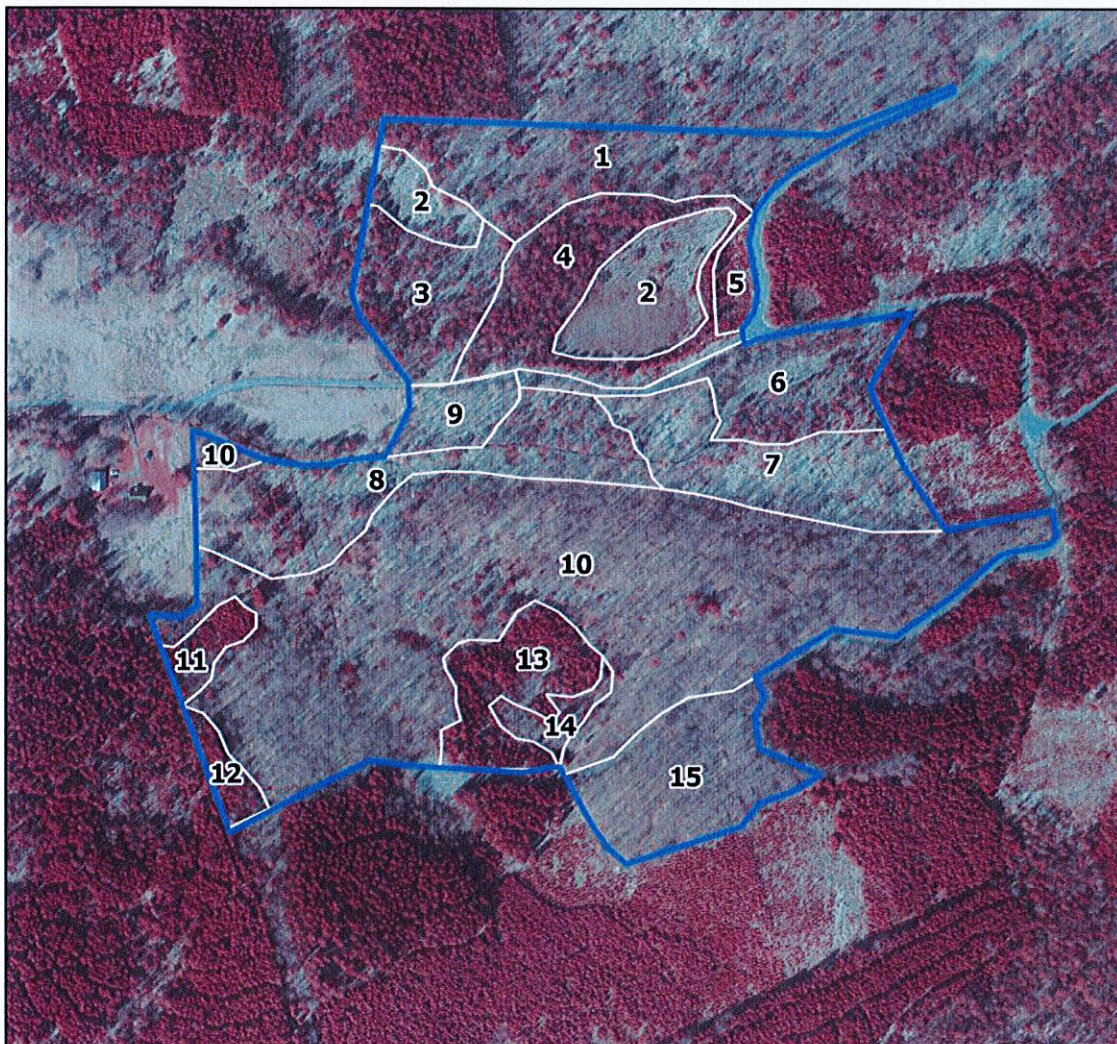
5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

7. Kartor

7.1 Översiktskarta

Naturreservatet Blåalt

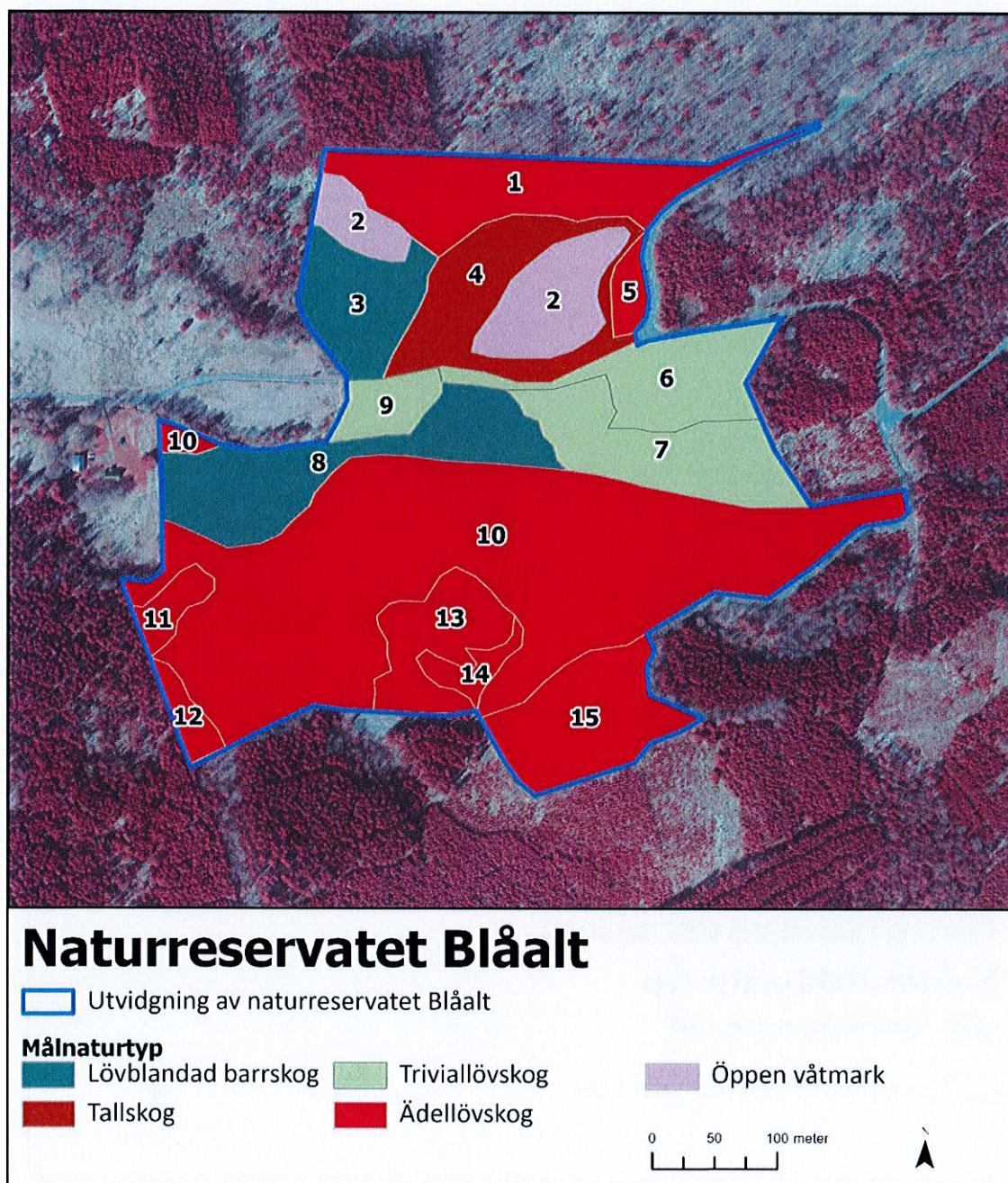
Avdelningar

Utvidgning av naturreservatet Blåalt

0 100 meter

7.4 Målnaturtypskarta

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland

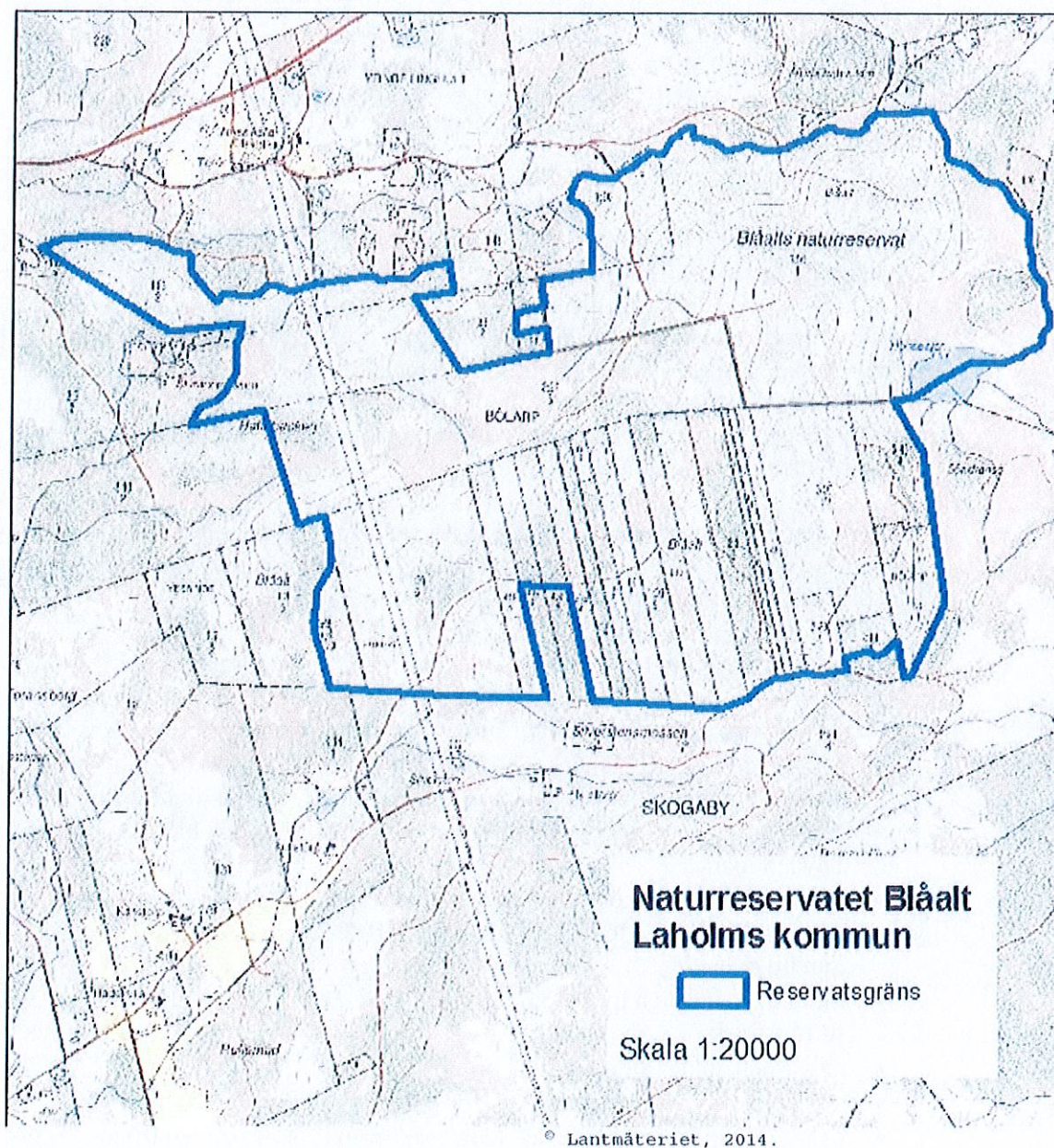

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT
2015-03-11

1 (10)
Dnr 511-4238-13

Utvidgning av naturreservatet Blåalt i Laholms kommun.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 uppföra vindkraftverk, mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dikesrensa, dämma eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 8 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
- 9 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 10 framföra motordrivet fordon annat än på väg eller i samband med uttransport av fäلت vilt,
- 11 implantera för området främmande växt- eller djurarter samt
- 12 stödutfodra vilt.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 13 utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 14 röjning av gran och löv i hela reservatet,
- 15 avverkning av gran, plantering samt uppsättning av viltstängsel enligt karta bilaga 2,
- 16 bete, bränning och uppsättning av stängsel enligt karta bilaga 2,
- 17 igenläggning av diken enligt karta bilaga 2,
- 18 plockhuggning, veteranisering, ringbarkning enligt karta bilaga 2,
- 19 iordningställande och underhåll av anordningar för friluftslivet t ex parke-ringsplats, markerade stigar, stättor, grindar och informationsskyltar enligt karta bilaga 2 samt
- 20 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv i hela reservatet.

Upplysningar:

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna om rätten att färdas och vistats i reservatet (med stöd av 7 kap. 30 § MB) gäller oberoende av om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

7 kap 27-29 § miljöbalken m fl

Delar av reservatet ligger inom Natura 2000-området Blåalt – SE0510092 och är därmed utpekad som riksintresse. Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta kan även gälla åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskydd berör strandområdena invid sjöar, åar och bäckar som ligger inom 100 meter på ömse sidor av stranden. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

2 kap 1, 6-8 § kulturminneslagen (1988:950)

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledande av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

Hur man överklagar

Om föreliggande beslut ska överklagas, skriv till Länsstyrelsen i Hallands län, 301 86 Halmstad. Ange därvid beslutets diarienummer och vad som ska ändras i beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet **senast den 10 april 2015**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen sänder överklagandet vidare till regeringen för prövning, om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som har begärts. Kontakta länsstyrelsen om något är oklart.

Beslut om Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) och 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härefter införas i Hallandsposten och Laholms tidning.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län, Slottsgatan 2, Halmstad och på länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Blåalt är ett mycket stort ädellövskogsområde strax innanför kustslätten i Laholms kommun. Totalt finns ca 170 ha ädellövskog i Blåalt, till största delen inom reservatets gränser. Ca 145 ha utgörs av ekskog vilket sannolikt är den största förekomsten av ekskog i länet. Ekskogen är lågvuxen med hedartat fältskikt och stora delar kan beskrivas som krattekskog. Typiska krattekar är lågvuxna, klena och krokiga samt flerstammiga. Krattskogen har ofta ett förflutet som stubbskottskog. I reservatets nordöstra del dominerar i stället gammal artrik bokskog. Dessutom förekommer blandskog, sumpskog och inslag av öppen våtmark.

Blåalt är ett av Hallands mest värdefulla skogsområden för naturvårdsintressanta arter som är knutna till gammal bok- och ekskog. Epifytiska lavar och mossor, vedlevande svampar och skalbaggar samt fåglar dominerar bland områdets rödlistade arter. Hittills har ett 90-tal rödlistade och regionalt intressanta arter noterats i Blåalt, se bilaga 5. En viktig orsak till artrikedomen är troligen att det finns en lång kontinuitet av gamla bokar och ekar i området. Skogshistoriken i Blåalt tyder på att större delen av området aldrig varit helt skoglöst. Områdets storlek, höga trädåldrar, låg fragmenteringsgrad och delvis låg påverkan är andra viktiga faktorer som bidrar till en stor artrikedom.

Hallands mellanbygd. Strategin utpekar också bok- och ekskogar, blandädel-lövskogar samt klibbalskogar som särskilda ansvarsbiotoper för länet.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö-kvalitetsmål.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

EU-kommissionen har beslutat att delar av området utgör ett område av gemenskapsintresse - SE051 0092, enligt rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och därmed ingår i nätverket Natura 2000. I beslut och skötselplan har Länsstyrelsen beaktat de värden som varit grund för att området ingår i Natura 2000-nätverket och skötselplanen har utformats i överensstämmelse med bevarandeplanen för Natura 2000-området.

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att val av område, reservatets omfång och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Skötselplan för naturreservatet Blåalt i Laholms kommun

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturvärdena i ett sammanhängande område av ädellövskogar och andra löv- och blandskogar. Särskilt värdefulla livsmiljöer är de gamla och artrika ek- och bokskogarna och särskilt viktigt är det att värna gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer, naturlig hydrologi samt sällsynta och hänsynskrävande arter. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de arter och habitat som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden.

Inom ramen för ovanstående syfte ska reservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia.

Syftet ska uppnås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- områdets löv- och blandskogar till delar utvecklas genom naturlig dynamik utan gränser så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- planterade granskogar avvecklas och omförs till löv- och blandskog och hävdad mark,
- delar av området sköts så att gamla ekar friställs, gläntor och brynmiljöer i skogen utvecklas. Bränning, röjning och bete är exempel på åtgärder som kan bli aktuella,
- områdets naturliga hydrologi bevaras opåverkad och återställs i tidigare naturligt skick,
- stigar och anläggningar hålls i brukbart skick,
- skötselråd som Åtgärdsprogram för hotade arter föreslår ska beaktas,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet och föreskrifterna med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

(Malmström 1939). I alla väderstreck omgavs Kårarps skog av ljunghedar och annan skoglös mark, så kyror eller "yamarker".

Under 1700- och 1800-talet expanderade de öppna och trädfattiga markerna ytterligare i landskapet. Vid 1800-talets början och mitt hade Kårarps skog krympt samman avsevärt, det som återstod var i huvudsak våra dagars Blåalt. Det historiska kartöverlägget (se karta figur 1) ger en bild av skogens utbredning i Blåalt under denna tid. Reservatets norra del var en del av utmarkerna till Bölarps by. Storskifteshandlingarna från 1812 visar att skogar på utmarken bara fanns kvar i sydost, samtliga inom reservatets gränser. Skogarna benämndes *Norr och Väster Skogen, Södra och Östra Dito* samt *Blåhatt med Blåalts Dito* (karta figur 1). Blåhatt motsvarar den kulle i reservatets västra del invid Harsprångsledningen som på dagens karta kallas Hattbacken. Av handlingarna kan också utläsas att skogen omfattade ca 28% av byns utmarksareal medan ljunghedar, stenbackar, mosse och annan skoglös mark uppgick till ca 68 %, resten var "uppodlingsjord".

Reservatets södra delar hörde till Skogabys utmarker. På kartan från laga skifte 1855 anges dessa delar med trädsymboler som skogbevuxna. Utmarkerna väster och söder om reservatet saknar trädbeteckning och var skoglös ljunghed och mosse (se karta figur 1).

Trädfattigdomen i västra delarna av Halland var ett problem som kom att göra sig alltmer gällande under 1700-talet. Efterfrågan på ved och timmer var stor och skogen utsattes för ett successivt ökat tryck. Detta tillsammans med betning av skogsmarkerna, samt bränning av ljunghedar, gjorde att skogen inte naturligt kunde förny sig genom självsådd, och således minskade skogsarealen under hela seklet, med kulmen vid mitten av 1800-talet.

Malmström har även uppgifter om ved-, stängsel- och timmerförbrukningen i länet under 1700-talet. För Veinge socken anges att ved hämtades från skogar och trädbevuxna ängar inomsocknes. Stängselvirke hämtades dels från egna skogar, dels köptes från Småland. För Laholms socken anges att ved köptes från Veinge socken. Tjärby och Ysby socken köpte ved 1,5-3 mil bort, vilket troligtvis innebär Blåalt eller dåvarande Kårarps skog eftersom denna skog låg närmast. (Citerat efter Sallroth 1982).

Mycket talar för att Blåalt (och Kårarps skog) haft stor betydelse för att försörja närbelägna byar och Laholms stad med ved, stängsel och annat klenvirke under de skogfattiga seklerna. Klenvirket producerades i dessa trakter på samma sätt som i Skåne, Danmark och i Västeuropa, dvs som stubbskottsbruk med relativt täta omdrev (Rackham 1990, Fritzboeger 1994, Worsøe 1996, Frisk och Larsson 1999, Simonsson 2001 m fl). Markutnyttjandet var med andra ord intensivt och till detta kommer det omfattande men extensiva utmarksbetet samt slåtter i alla kärr. Skötseln gav upphov till glesa lågskogar med insprängda ljunghedar och andra risbackar. Sett med vår tids ögon var kvalitén på skogen mycket låg. Trädslagen var sannolikt delvis desamma som idag med krattskogar av ek och bok på fastmarkerna, surskog av björk och al i svackorna. Tallen var däremot troligen helt borta från Blåalt. Pottaskebränning och tunnstavshuggning har troligen bidragit till skogens avtagande, det senare inte minst under sillfiskeperioden mellan 1752 och 1810 (Simonsson 1998).

Den nordöstra delen av Blåalt skyddades under 1990-talet som naturreservat. Reservatet bildades i två steg, 1993 skyddades 44 ha och 1997 utvidgades reservatet till att omfatta totalt 93 ha. Som en följd av reservatsbildningen avvecklades ett antal grankulturer. Ett av hyggerna återplanterades med bok, övriga har lämnats för självföryngring. En markerad strövstig och parkeringsplats har anlagts för besökare.

2.3. Naturförhållanden

Blåalt är beläget i det sydsvenska höglandets randzon mot väster, alldeles innanför kustslätten. Topografin i reservatet och i det omgivande landskapet kan beskrivas som flackt till småkulligt kuperat. Höjdnivåerna inom reservatet varierar mellan 70 m ö h invid Bölarpsån i norr och 140 m ö h på en höjdrygg i sydost. Vegetationen domineras av hedartad ekskog, utom i nordost där bokskogen är vanligast. Dessutom förekommer björkskog och tallskog samt blandskogar med björk, tall, asp, klibbal, ek och bok. I terrängsvackornas torvmarker växer oftast tallsumpskog med björk. I slutningarna förekommer bäckdalar med lövsumpskog av klibbal och björk. I öster finns ett större våtmarksområde med tallbevuxen myr samt en myrgöl, Hönsesjön, som omges av öppna kärr.

Många träd och även hela bestånd av ek och bok har idag stamformer som tyder på att de en gång kommit upp som stubbskott. Typiska krattekar är krokiga, vridna, klena och lågvuxna och visar tydliga tecken på svag växtkraft. Många är också mer eller mindre bukettformigt flerstammiga (såvida de inte enkelställts genom gallring). Bokar med sannolikt ursprung som skottskog har ofta en uppsvälld stambas med håligheter och exponerad död ved och är även ofta flerstammiga. Men andra ek- och bokbestånd tycks ha en annan uppkomsthistoria och i synnerhet ekarna är då både grövre och resligare. Relativt hög ålder har uppmätts för bokskogen (180-190 år) i det gamla reservatet. Lika säkra data saknas för ekskogen, bara två i det gamla reservatet har åldersbestämts till cirka 250 respektive 180 år. Troligtvis är ekskogarna i söder på Skogabysidan något yngre. I samband med värdering har ekbeståndens åldrar noterats vara mellan 100 och 140 år.

Ett antal äldre ekbestånd har en påtagligt orörd prägel. I några av gammelbestånden har påverkan varit låg i många decennier, vilket skapat täta och välslutna skiktade bestånd med visst inslag av klen död ekved. Flertalet ekskogar har emellertid skötts genom gallringar. Boken föryngrar sig numera i många av ekskogarna, i några av ekbestånden är bokföryngringen ymnig.

Tallen har, med tanke på att den saknades i 1700-talets landskap, snabbt återetablerat sig och fått en stor spridning i reservatet. En gammal tall i det gamla reservatet har åldersbestämts till cirka 170 år (uppkomst 1840-talet). Många tallar synes annars vara jämgamla med ekskogen, d v s 100-140 år.

Blåalt är ett av Hallands mest värdefulla skogsområden för naturvårdsintressanta arter som är knutna till gammal bok- och ekskog. Epifytiska lavar och mossor, vedlevande svampar och skalbaggar samt fåglar utgör merparten av de hittills över 30 kända rödlistade arterna enligt gällande rödlista (Gärdenfors 2010).

Bland lavarna kan särskilt nämnas violettgrå porlav *Pertusaria multipuncta*, kristalllundlav *Bacidia absistens*, savlundlav *Bacidia incompta*, hål-lav *Menegazzia terebrata*, kortskaftad parasitspik *Sphinctrina turbinata*, pulver-ädellav *Megalania pulverea* och smalskaftlav *Cybebe gracilentia* vilka samtliga räknas som hotade (VU). Bland intressanta fåglar kan nämnas skogsduva *Columba oenas*, mindre hackspett *Dendrocopus minor* och mindre flugsnappare *Ficedula parva*. Ekskinn *Aleurodiscus disciformis* (NT) är en vedsvamp som växer bara på de äldsta ekarna och bokfjädermossa *Neckera pumila* (NT) får representera mossornas skara. Blanknäpparen *Hypogamus inunctus* (NT) är en av flera ovanliga skalbaggar. Därtill kommer över 50 regionalt intressanta arter och ett antal andra naturvårdsintressanta arter. En lista över rödlistade och regionalt intressanta arter återfinns i bilaga 5.

Kulturhistoriska värden

Blåalts gamla utmarksskogar har ännu kvar en viss prägel av det tidigare skogsbetet. Krattekskogarna visar spår av gamla tiders stubbskottsskötsel. Endast små rester återstår i våra dagar av södra Hallands krattekskogar. De kvarvarande reliktbestånden utgör värdefulla natur- och kulturminnen.

I reservatets centrala delar finns en fornlämning som utgörs av ett dike eller ränna som löper mellan två våtmarker och två gränsstenar. Dikestypen kallas för ”gropavall”, se läge på Bilaga 3c Skötselkarta 1.

Landskapsbild och Friluftsliv

De omfattande lövskogarna och den omväxlande terrängen gör reservatet till ett attraktivt besöksmål. Området är tillgängligt från bilväg både från norr och söder.

Prioriterade bevarandevärden

Bevarandet av kärnområdena med gammal artrik lövskog och blandskog har högsta prioritet.

2.5. Skötsel, naturlig dynamik och biologisk mångfald

Luckdynamik i bokskogen

I den gamla bokskogen är luckdynamik den typiska störningsregimen. Den utmärks av små störningsytor som förorsakas av vedsvampars rötningsprocesser (framför allt av fnösketicka) och av vindpåverkan. Bokskogens artmångfald tycks vara välanpassad till luckdynamiken, vars störningsmönster och jämförelsevis stabila förhållanden är gynnsamma för arter med sämre spridningsförmåga och arter med krav på högre luftfuktig-

2.6. Referenser

- Andersson, J. 1980. Ädellövskogar i Veinge och Knäreds socknar. Länsstyrelsen 1980.
- Andersson, L. och Löfgren, R. 2000. Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Naturvårdsverket. Rapport 5081.
- Artdatabanken och Naturvårdsverket 2010, www.artportalen.se.
- Bengtsson, E. 1995. Historiskt kartöverlägg. Kulturmiljöenheten, Länsstyrelsen i Hallands län.
- Bengtsson, S. 1988. Naturvårdsprogram för Hallands län. Del 1. Laholms kommun. Information från Länsstyrelsen. Remissutgåva.
- Clarke, S.A., Green, D.G., Bourn, N.A. and Hoare, D. 2011. Woodland Management for Butterflies and Moths. A best practice guide. Butterfly Conservation.
- Forslund, M. och Rundlöf, S. 1984. Inventering av våtmarker i Hallands län. Länsstyrelsen i Hallands län, meddelande 1985:1.
- Frisk, M. och Larsson, K. 1999. Agrarhistorisk landskapsanalys över Hallands län. Landskapsprojektet 1999:7. Utgiven av Riksantikvarieämbetet i samarbete med Landsantikvarien och Länsstyrelsen i Hallands län.
- Fritz, Ö. 1995. Inventering av skogliga nyckelbiotoper inom naturskyddade områden i Hallands län 1995. Del 1 Södra länsdelen. Länsstyrelsen i Hallands län, meddelande 1996:10.
- Fritzbøger, B. 1994. Kulturskoven: Dansk skovbrug fra oldtid til nutid. Aarhus.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2010. Rödlstade arter i Sverige 2010 – The 2010 Red List of Swedish species. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Häradsekonomiska kartan över Halland från 1920-talet.
- Lantmäterimyndighetens arkiv 13-VEI-31: Delning, Bölarps by 1812.
- Lantmäterimyndighetens arkiv 13-VEI-65: Laga skifte, Bölarps by 1853.
- Lantmäterimyndighetens arkiv 13-VEI-69: Laga skifte, Skogaby 1855.
- Länsstyrelsens beslut 1997-03-21 om naturreservatet Blåalt.
- Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2007. Strategi för formellt skydd av skog i Hallands län. Meddelande 2007:5.
- Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de senaste 300 åren. Meddelande från Statens skogsförsöksanstalt 31.

hinner fullborda sin reproduktion. Återväxt av ek och andra lövträd ska också kunna ske bland annat i skydd av buskvegetationen. Betetrycket bör variera i både tid och rum: sena betespåsläpp bör tillämpas liksom helt betesfria år om så är möjligt. Genom betesdrift skapas en luckighet i skogen vilket är gynnsamt för bland annat ek där kronorna tillåts breda ut sig och på så sätt kan högre trädåldrar uppnås.

Skottskogskötsel

Skottskog kan skapas framför allt genom koncentrerad stubbskottsskötsel i särskilda bestånd som avsätts för sådan skötsel men också genom att kapa enstaka ekar och bokar eller grupper av lövträd på varierande höjd över marken. Inslag av sådan skottskog bör finnas framför allt i skogsbetet. Skottskogen skapar luckor i lövskogen vilket ger ett varmare mikroklimat som gynnar örter, blommande buskar och insekter.

Veteranisering

Veteraniseringens syfte är att påskynda utveckling av död ved och gynnsamma strukturer, samt att gynna uppkomsten av innanröta, röthål, savflöden och senvuxna träd. Veteranisering kan utföras i yngre medelålders och homogena lövbestånd men bör främst tillämpas som punktinsatser på lämpliga platser.

Granavveckling

Vid maskinell avverkning och vid utkörning ska skador på mark och vatten undvikas. Körning bör i möjligaste mån ske på tjälad mark. Kärrstråk, bäckar, sumpskog och andra blöta partier ska lämnas oskadade. Där körning över sådan våtmark trots allt inte kan undvikas ska körstråket förärbettas genom risning eller liknande åtgärd för att minimera skadorna.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Ett åtgärdsprogram har upprättats för sex av bokskogarnas mest hotade arter (Naturvårdsverket 2006). Arterna är röd ögonknäppare, rombjättekneppare, gropig blombagge, bokblombock, igelkottstaggsvamp och bokporlav. Ingen av arterna har påträffats i reservatet, men alla sex arter utom igelkottstaggsvamp förekommer sällsynt i andra halländska bokskogar. Förutsättningarna kan därför vara goda åtminstone på sikt eftersom lämpliga habitat finns eller håller på att utvecklas.

Ett annat åtgärdsprogram har upprättats för skalbaggar i eklågor (Naturvårdsverket 2012). Arterna är blanksvart rödbeck, brunoxe, svart guldbagge och plattkäkbagge. Ingen av arterna har påträffats i reservatet.

Mål:

Gammal orörd bokskog, eller bokskog med inslag av andra lövträd t ex ek, björk och asp. Skogens sammansättning och struktur ska formas genom naturlig dynamik. Dock ska gran hållas borta från skötselområdet.

Mot bakgrund av dagens åldersstrukturer är det angeläget att bokskogen på lång sikt övergår i mer naturskogsliknande förhållanden. Bestånden bör i idealfallet innehålla träd i alla åldrar och de naturliga störningarna bör i högre grad präglas av äkta luckodynamik. En större inblandning bör i framtiden också finnas av andra trädslag, framför allt av ek. Ett ökat inslag av andra trädslag än bok kan (eventuellt) förväntas i takt med att den gamla bokskogen på naturlig väg ersätts med yngre skog.

Åtgärder:

- Återkommande röjning av gran.
- Eventuell kompletterande skötsel: Kapning för bokhögstubbar, fällning och ringbarkning, skapande av stamhåligheter med motorsåg, åtgärder som skadar ved och bark på stam eller rötter (veteranisering) samt skapa ljusbrunnar kring ämnena för stora och vidkroniga träd. All lövved kvarlämnas på platsen och det klena röjningsavfallet samlas i ris/vedhögar för att gynna vedlevande insekter
- Eventuell skötsel enligt åtgärdsprogrammet för bokskogsarter.
- Eventuellt bete med nötkreatur/häst.

Skogsbete har i äldre tid präglat Blåalt och skapar gles och ljusöppen skog. Det är viktigt att sådan ljusöppen gammal bokskog med god förekomst av högstubbar förekommer i tillräcklig omfattning. Skogsbetet gynnar också ett inslag av ek i bokskogen, formar framtida vidkroniga utmarksträd och medför även andra störningar som gynnar mångfalden (inte minst bokblombocken och dess följearter). Om det i framtiden visar sig att de naturliga störningarna inte förmår att skapa tillräcklig mängd av ljusöppen bokskog vore det önskvärt att åtminstone delar av bokskogen betas extensivt.

Veteranisering och andra åtgärder för att påskynda utvecklingen mot naturskog samt riktade åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för bokskog bör utföras endast i den yngre och medelålders bokskogen.

Mål:

Gammal orörd ekskog samt sumpskog, övrig lövskog, tallskog och blandskog. Sammansättning och struktur formas genom naturlig dynamik utan gran. Dock ska merparten av bokföryngringen hållas borta från ekbestånden. Likaså bör ljusluckor skapas kring de äldsta ekarna med välutvecklade kronor som hotas av inväxning från konkurrerande träd.

Syftet med skötseln är att bevara slutna ekdominerade skogar och sumpskogar i intern dynamik utan övermäktig konkurrens från gran och bok.

Åtgärder:

- Försiktig plockhuggning och ringbarkning vid behov kring trängda gamla ekar med välutvecklade kronor. All lövved kvarlämnas på platsen och det klena röjningsavfallet samlas i ris/vedhögar för att gynna vedlevande insekter.
- Röjning av gran och bok över hela området.
- Eventuell veteranisering så som skapande av stamhåligheter med motorsåg.
- Återställning av hydrologin såsom igenläggning av diken.

Veteranisering av ek och andra åtgärder för att påskynda utvecklingen mot naturskog bör utföras endast i den yngre och medelålders ekskogen. Det kan vara lämpligt att välja ekbestånd som enligt värdering är yngre än 120 år.

Skötselområde 3 Ek-, sump- och blandskog samt grankulturer och hygge - Skogsbete, röjning, luckhuggning, granavveckling

Avdelning: 57, 60-71, 85-107, 125-138

Areal: 72 ha

Beskrivning:

Ekskogar, sumpskogar och blandskogar som i skötselområde 2. Tillkommer grankulturer i olika åldrar som upptar bortemot hälften av skötselområdets areal. Området är åtkomligt med bilväg både från norr och söder.

Mål:

Ett skogsbeteslandskap dominerat av glesa ekskogar i mosaik med små ljunghedar, blandskogar med löv och tall samt sumpskogar. Områdets karaktär ska vara format av extensivt skogsbete men också av återkommande lågintensiv betesbränning i såväl skog som över öppen mark. Ekskogen ska vara tämligen ljusöppen, framför allt kring de äldsta ekarna, och det bör finnas såväl gläntor som sluten skog.

Ljunghed tillskapas på hyggesytor efter slutavverkad gran. Spridda solitära ekar bör finnas på ljunghedarna i framtiden. Blommande buskar (hagtorn, vildapel, nyponros) och

Skötselområde 4 Ek- bok och björkskog - Stubbskottsskötsel

Avdelning: 73

Areal: 4,5 ha

Beskrivning:

Ett helt f d skifte, Bölarp 3:10, avd 73, bestående av gammal krattekskog och björkskog med inslag av bok kalavverkades 1981. Hygget och hela skiftet ingick i det reservat som bildades 1993 och som utvidgades 1997. Inga skötselåtgärder mer än granröjning har vidtagits. Hygget självföryngrades framför allt genom stubbskott. Under 1980- och 90-talet tuktades stubbskotten mycket hårt av älgbetet, vilket fått till följd att de nya krattekarna ännu är ganska lågvuxna trots sina 30 år.

Mål:

Unga krattekskogar av ek, björk och bok som vidmakthålls genom stubbskottsskötsel. I området bör finnas 4 à 5 ytor av olika ålder som skördas med 6-7 års intervall i en rotationscykel på cirka 30 år. Några ekar per yta kan släppas upp som överståndare ("standards") för att skapa variation.

Syfte med skötseln är att skapa solvarma gläntor i ekskogen som gynnar både fålskikt och insektsliv. Skottskogsgläntorna kan bli ett intressant betesfritt jämförelseobjekt till skogsbetet strax intill. Syftet är också att på ett litet stycke mark återuppliva en skötselmetod av stort kulturhistoriskt värde för Blåaltstrakten och för Halland.

Delytorna bör märkas ut i fält. De bör avgränsas så att åtminstone vissa kanter är flikiga och så att beskuggningen blir så liten som möjligt.

Åtgärder:

- Återkommande skörd av klenvirke. Cirka 75 % av stammar och ris forslas ut ur detta skötselområde och kan läggas i andra skötselområden. Resten, ca 25 % läggs i högar på platsen, hälften av högarna bränns sedan virket torkat (för att inte allt för mycket ska ansamlas och för att skapa brännfläckar).
- Återkommande röjning av gran.

Skötselområde 7 Avveckling, föryngring – Grankulturer och hygge (berör ej skogsbe-
tet i skötselområde 3)

Avdelning: 30, 38, 40, 43, 45, 46, 50, 51, 76, 78, 81, 109, 119, 123, 124, 141, 143, 145,
149, 154

Areal: 18 ha

Beskrivning:

Hygge (avd 45, 124 och 154) och grankulturer (resten).

Mål:

Eksdominerad skog med inslag av självsådd tall, björk och annat löv. Skötseln av plant-
skogen och den yngre skogen ska syfta till att skapa och vidmakthålla gynnsam träd-
lagsblandning samt gles och luckig struktur. Den äldre skogens sammansättning och
struktur formas i huvudsak genom naturlig dynamik. Dock tillåts ingen gran vandra in.

Åtgärder:

- Avveckling av grankulturer.
- Föryngring av ekskog (fri utveckling där ek gynnas eller plantering av ek, eventuellt hägn)
- Røjning av brunnar kring ek som bör ges gott om utrymme för kronutvecklingen. Däremellan röjs hårt i björk uppslaget. Sälj, rönn, asp, tall och eventuellt andra insådda lövplantor gynnas i nämnd ordning.
- Återkommande røjning av gran.
- Ev bränning.
- Efter restaureringsskedet skötsel som skötselområde 2.

Skötselområde 8 Granfri utveckling - Öppen myr och sjö

Avdelning: 12, 16, 58, 161

Areal: 13 ha

Beskrivning:

Ungefär halva Hönsesjön ingår i reservatet. Sjön omges av öppna våtmarker. Öppen myr finns också på Bölarp 3:27 (avd 58). Ganska omfattande arealer våtmark har tidigare varit öppna men är nu trädbevuxna och ingår i skötselområde 3.

Mål:

Öppna och igenväxande våtmarker och sjö med naturliga vattenregimer. Naturlig dy-
namik.

Åtgärder:

- Igenläggning av diken.

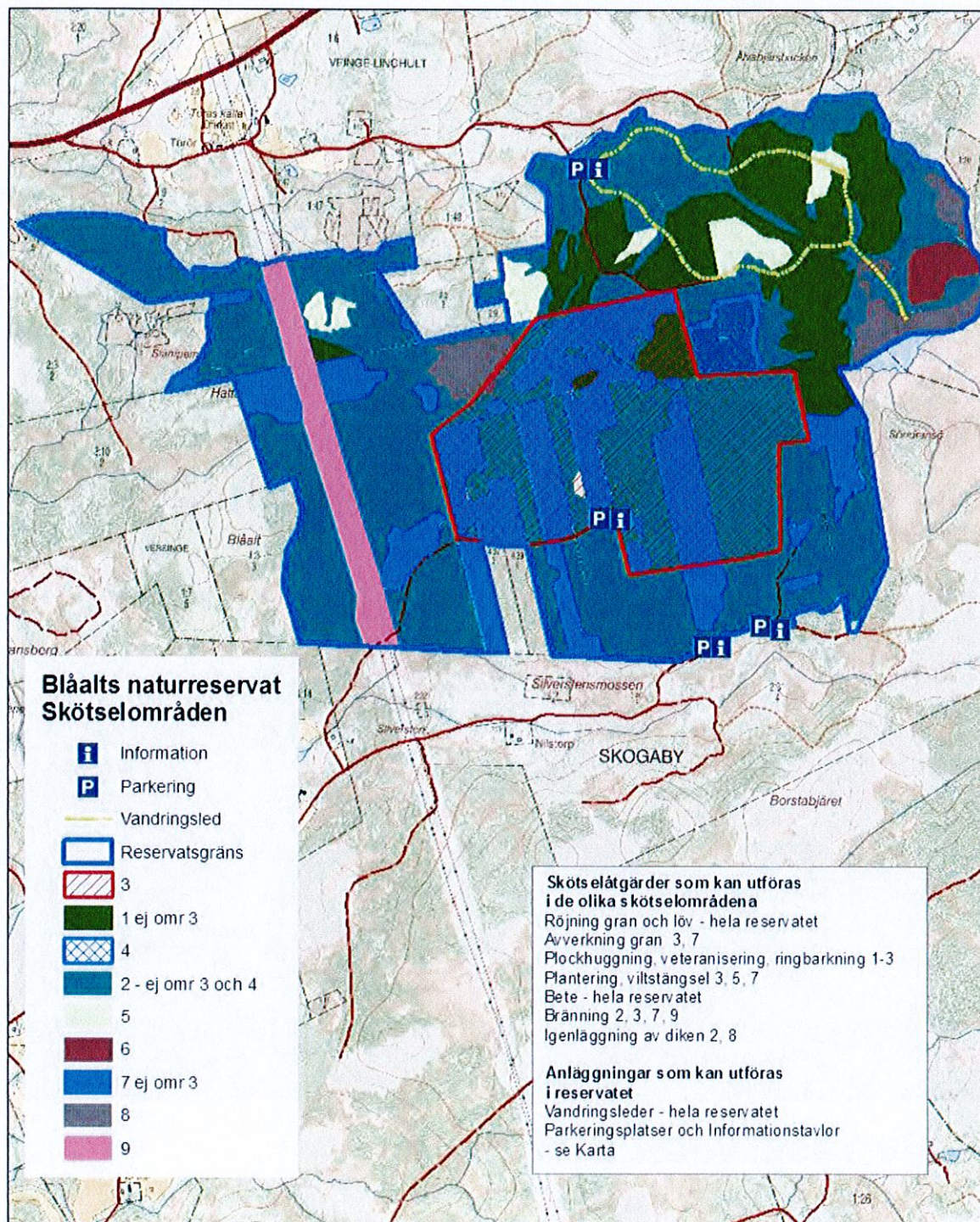
5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Naturvårdsverket tar för närvarande fram ett uppföljningsprogram som omfattar Natura 2000-områden och andra skyddade områden. Inventering och uppföljning kommer att ske utifrån detta program. Länsstyrelsen ansvarar för att regelbunden tillsyn av reservatet sker.

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

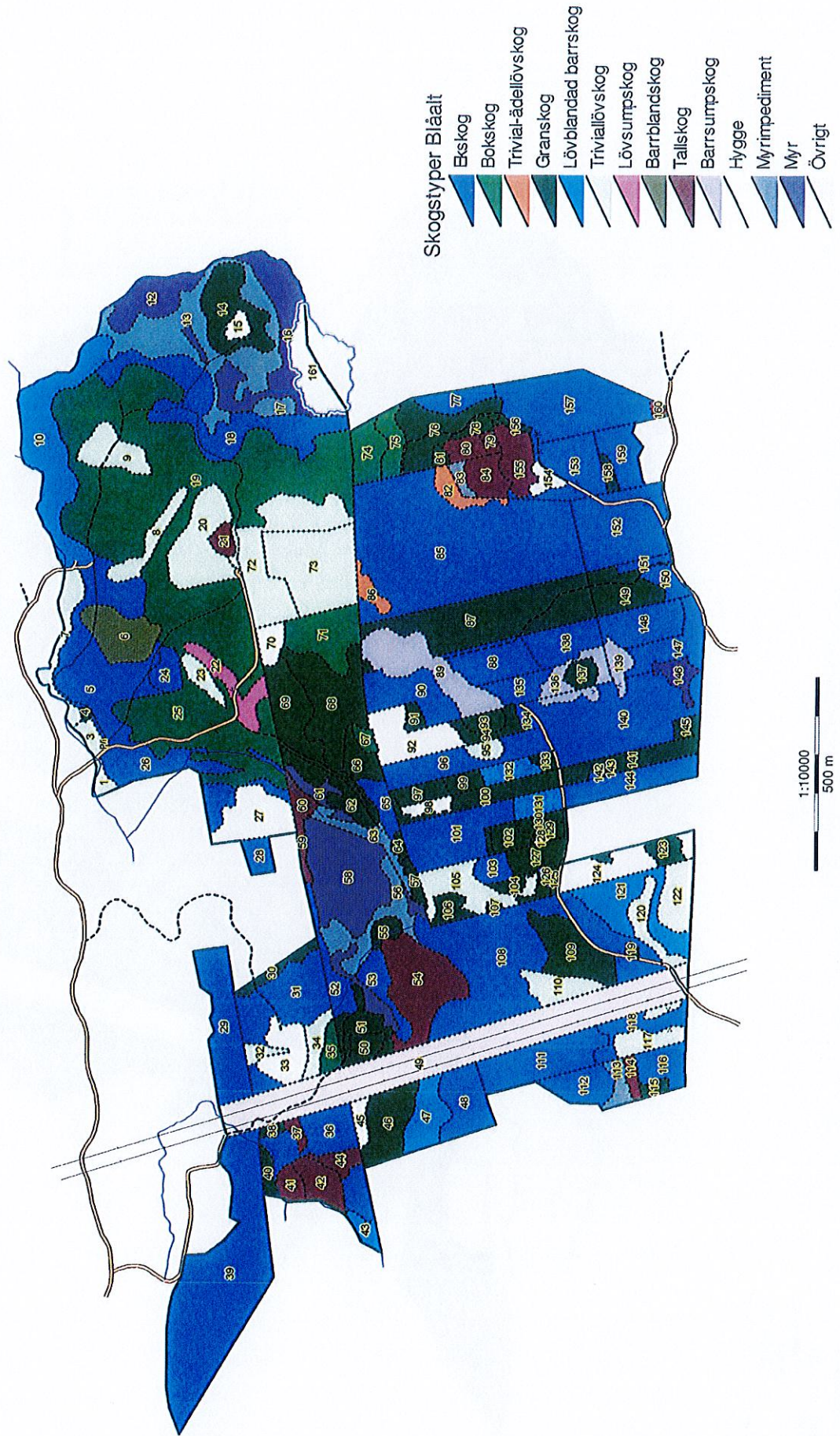
Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prioritet	Finansiering
Avveckling av gran-inslag	Snarast	1-5	1	Vårdanslaget
Plockhuggning, ringbarkning och röjning i löv- och blandskog	Successivt	2, 3	1	Vårdanslaget
Slutavverkning av granbestånd	<i>Snarast</i>	3, 7	1	Vårdanslaget
Plantering med ek. Viltstängsel.	I samband med gran-avveckling	3, 7	2	Vårdanslaget
Bete	Årligen	3	2	EU:s miljöersättning/Vårdanslaget
Bränning	Vid behov	3	3	Vårdanslaget
Skottskogsskötsel	Vart 6-7:e år	4, 3	3	Vårdanslaget
Veteranisering	Vid behov	1-3	3	Vårdanslaget
Röjning av gran	Vid behov	alla	1	Vårdanslaget
Röjning av bok	Vid behov	1	1	Vårdanslaget
Röjning av björk	Vid behov	3, 5, 7	3	Vårdanslaget

Bestämmelser enligt 7 kap. 6§ MB

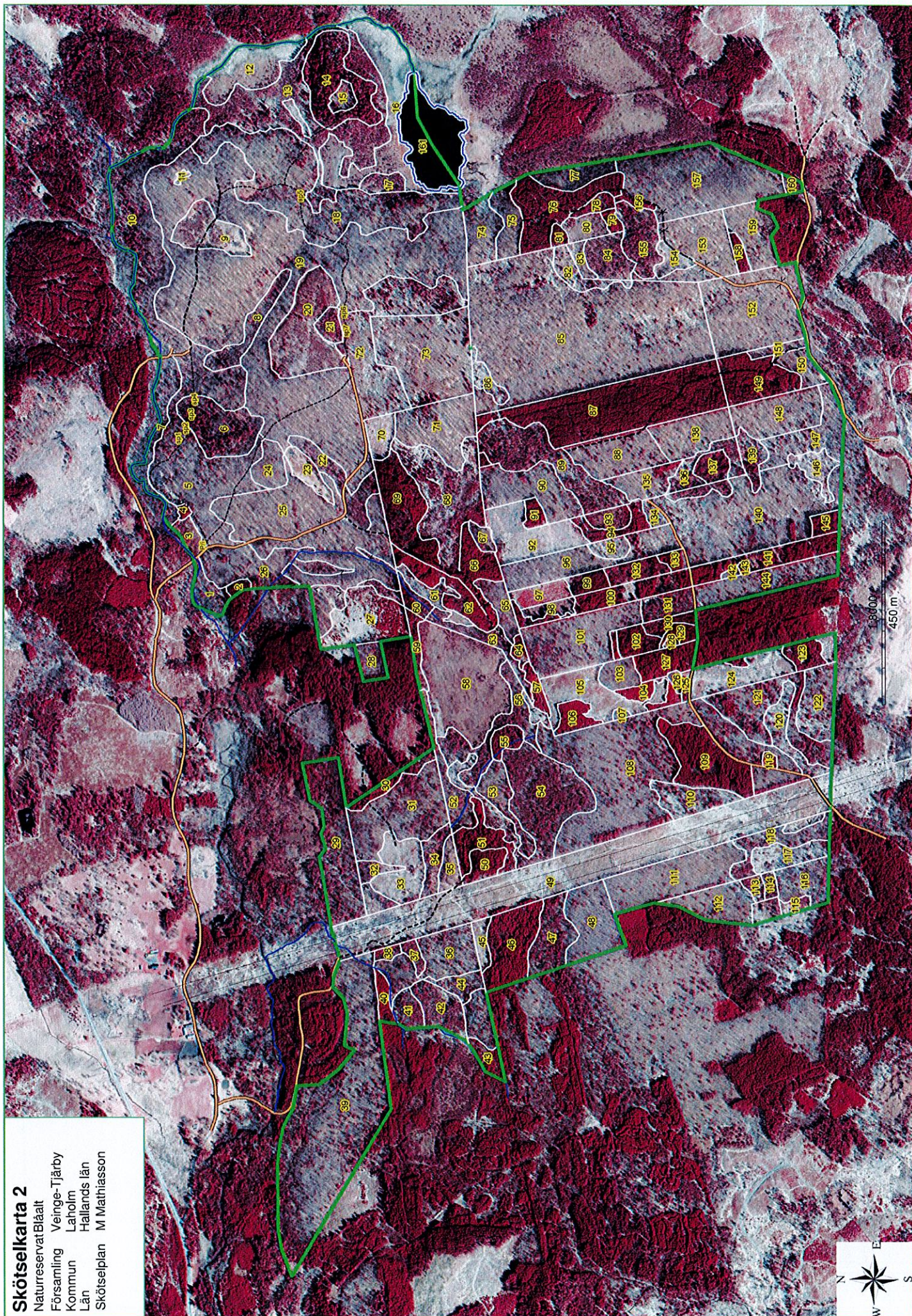
Skogstypskarta

Naturreservat Blått
Församling Veinge-Tjärby
Kommun Laholm
Län Hallands län
Skötselplan M Mathiason

Skötselkarta 2

NaturservatBlåalt
Församling Veinge-Tjärby
Kommun Laholm
Län Hallands län
Skötselplan M Mathiasson

Förteckning över rödlistade och andra intressanta arter som har påträffats inom och kring naturreservatet Blåalt, Laholms kommun, Hallands län

Hotkategorier enligt "Rödlistade arter i Sverige 2010"

Totalt 34 rödlistade och 56 regionalt intressanta arter

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Grupp	Kommentar (årtal anger senaste observation)
<u>Kunskapsbrist (DD)</u> boknopping	<u>1 st</u> <i>Entoloma placidum</i>	storsvampar	2004
<u>Sårbar (VU)</u> hål-lav kortskaftad parasitspik kristall-lundlav pulver-ädellav savlundlav smalskaftslav violettgrå porlav	<u>7 st</u> <i>Menegazzia terebrata</i> <i>Sphinctrina turbinata</i> <i>Bacidia absistens</i> <i>Megalaria pulverea</i> <i>Bacidia incompta</i> <i>Chaenotheca gracilentia</i> <i>Pertusaria multipuncta</i>	lavar lavar lavar lavar lavar lavar lavar	2008 2003 2003 2008 1995 2008 2008
<u>Missgynnade arter (NT)</u> atlantärgmossa blek kraterlav bokfjädermossa bokkantlav boktigerfluga bokvårtlav dvärbägarlav ekskinn fläckvingad träfluga gulringad vedharkrank grå skårelav hårginst höstöronmossa liten blekspik liten lundlav lunglav mindre flugsnappare mindre hackspett orangeputrad klotterlav rosa lundlav rosenporing	<u>26 st</u> <i>Zygodon conoideus</i> <i>Gyalecta flotowii</i> <i>Neckera pumila</i> <i>Lecanora glabrata</i> <i>Temnostoma meridionale</i> <i>Pyrenula nitida</i> <i>Cladonia parasitica</i> <i>Aleurodiscus disciformis</i> <i>Paraclusia tigrina</i> <i>Ctenophora flaveolata</i> <i>Schismatomma decolorans</i> <i>Genista pilosa</i> <i>Jamesoniella autumnalis</i> <i>Sclerophora peronella</i> <i>Bacidina phacodes</i> <i>Lobaria pulmonaria</i> <i>Ficedula parva</i> <i>Dendrocopos minor</i> <i>Opegrapha ochrocheila</i> <i>Bacidia rosella</i> <i>Ceriporia excelsa</i>	mossor lavar mossor lavar tvåvingar lavar lavar storsvampar tvåvingar tvåvingar lavar kärlväxter mossor lavar lavar lavar fåglar fåglar lavar lavar storsvampar	2006 1995 2005 2008 2011 2008 1997 1997 2011 2011 1995 1998 2006 2005 2005 2008 2001, fridlyst 2003, fridlyst 2008 1995 2004

<i>Enicmus rugosus</i>	skalbaggar	2001
<i>Epuraea neglecta</i>	skalbaggar	2001
<i>Epuraea silacea</i>	skalbaggar	2001
<i>Euplectus bescidicus</i>	skalbaggar	2011
<i>Euplectus brunneus</i>	skalbaggar	2001
<i>Glischrochilus quadriguttatus</i>	skalbaggar	2001
<i>Haploglossa gentilis</i>	skalbaggar	2001
<i>Hylis foveicollis</i>	skalbaggar	2001
<i>Lype phaeopa</i>	sländor	1995
<i>Oxypoda arborea</i>	skalbaggar	2011
<i>Oxypoda recondita</i>	skalbaggar	2001
<i>Prionocyphon serricornis</i>	skalbaggar	2011
<i>Rhizophagus cribratus</i>	skalbaggar	2001
<i>Thymalus limbatus</i>	skalbaggar	2001

Jägareförbundet föreslår att föreskrift 12 (förbud mot stödutfodring av vilt) stryks samt att följande mening ”jakträttsinnehavaren har efter samråd med förvaltaren av naturreservatet, rätt att stödutfodra vilt under särskilt hårda vintrar i syfte att upprätthålla för reservatet acceptabla viltstammar” förs in under rubriken *Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:* (sid 5 i beslutet).

Länsstyrelsen anser att ett naturreservat bör ha en hög grad av naturlighet och de åtgärder som görs ska vara inriktade på att gynna den biologiska mångfalden och/eller friluftslivet. Stödutfodring gynnar visserligen jägarna, men inte övrigt friluftsliv och biologisk mångfald då utfodringsplatserna blir upptrampade och uppbökade. Fodret ger även ett näringstillskott till området som inte gynnar en naturlig flora. Dessutom kan främmande växtarter spridas genom det foder som läggs ut (vilket strider mot föreskriften 11). På sikt kommer delar av naturreservatet vara stängslat eftersom det ska hävdas genom betesdrift. Det är då olämpligt att locka in viltet i denna betesfälla. Dessutom är ett av naturreservatets syften att ”erbjuda besökare möjligheter till naturupplevelser. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia”. Länsstyrelsen anser att en foderplats för vilt inte harmoniserar med ett sådant syfte.

Svenska kraftnät framför att de har två 400 kV-ledningar som är viktiga för landets elförsörjning. Svenska kraftnät framhåller behovet av att i framtiden bygga om de aktuella ledningarna, eventuellt kan en breddning bli aktuellt. Man önskar att det föreslagna naturreservatet inte kommer att påverka detta framtida behov negativt. Svenska kraftnät redogör för underhållsbehov av ledningar och ledningsgator samt delvis för tillvägagångssättet. Man upplyser om Elsäkerhetsverkets föreskrifter och om allmänna råd om elektriska starkströmsanläggningar (ELSÄK-FS 2008:1). Dessa reglerar vissa verksamheter i närheten av kraftledningen, vilket till exempel kan påverka val av p-plats, lagring av brännbart material, igenfyllande av diken och bränning.

Länsstyrelsen tar inte ställning i ärendet om en eventuell utbyggnad av ledningarna i framtiden utan hänvisar till att ärendet måste prövas i särskild ordning hos Energimarknadsinspektionen när och om det blir aktuellt.

Vad gäller underhållsåtgärder för ledningar och ledningsgator så hänvisar Länsstyrelsen till undantag b från föreskrifterna. Påpekas bör dock om åtgärderna innebär väsentlig ändring av naturmiljön krävs samråd med Länsstyrelsen enligt Miljöbalkens 12 kap §6.

Länsstyrelsen har fört in upplysningarna om Elsäkerhetsföreskrifterna i skötselplanen samt tagit bort förslaget om bränning som skötselåtgärd i SKO 9 (kraftledningsgatan).

Ombud för markägare till Laholm Bölarp 3:27 anför dels att det inte framgår tydligt att nuvarande vägar ska bibehållas i skick och vara farbara för markägare och jakträttsinnehavare, dels att det inte finns nämnt något om möjligheter till att åtelplatser anläggs för att jakten på vildsvin ska kunna bedrivas effektivt. Man yrkar på att jaktorn får bibehållas, nyuppföras och flyttas. Vidare vill man inte att stängsel ska hindra uttransport av fällt vilt eller vara av sådan karaktär att vilt hindras tillträde till marken. Man önskar gott om öppningar som medger passager för mindre fordon som används i jakten.

Enligt föreskrift 10 är det förbjudet att framföra motordrivet fordon annat än på väg eller i samband med uttransport av fällt vilt. Länsstyrelsen har enbart för avsikt att hålla vägarna farbara utifrån det behov som uppkommer i samband med skötseln av reservatet samt på de vägar inom reservatet som leder fram till parkeringsplatser. Länsstyrelsen inser dock att det kan uppkomma ytterligare behov för jakträttsinnehavarna och har därför kompletterat med möjligheten för dem att underhålla väg efter samråd med Länsstyrelsen. Se undantag e efter alla föreskrifterna i beslutet på sidan 4. Undantaget gäller från föreskrift nr 7.

Länsstyrelsen har i föreskrift 12 meddelat förbud mot stödutfodring av vilt och anser därmed inte att det finns möjlighet till åtling, se resonemang under "Jägarförbundet".

Jaktorn får behållas, men föreskrift nr 1 förbjuder markägare eller annan sakägare att uppföra byggnad eller annan anläggning vilket inräknar jaktorn. Genom införande av undantag f (sid 4 i beslutet) ger dock Länsstyrelsen möjlighet till uppförande av nytt jaktorn efter tillstånd från Länsstyrelsen.

Stängsel kommer att uppföras i reservatet utifrån två huvudsyften. Dels för att utestänga vilt vid plantering av lövträd och buskar på uppkomna hyggen under etableringsfasen. Dessa stängsel kommer på sikt att avvecklas. Stängsel kommer även att sättas upp för att stänga inne tamboskap i skötselområde 3 då området omförs till skogsbete. Kring betesfällan avser Länsstyrelsen att ha elstängsel som är lätta att öppna genom att man tillfälligt häktar av tråden. Sådana öppningar bör placeras vid vägarna.

Sammanställning av inkomna remissvar

Laholms kommun

Laholms kommun ser positivt på en utvidgning av naturreservatet Blåalt som är ett vackert skogligt reservat. Ädellövskog är en ansvarsnaturtyp i Halland.

Näringsliv och Destination ser positivt på att det tillskapas större reservat och önskar att det anläggs parkering och slinga även i de nya delarna. Utöver att stödja reservatets syfte att stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser skulle ett utökat friluftsliv gynna besöksnäringen.

Planerings- och exploateringsenheten ser positivt på att andelen skyddad skog ökar i en skoglig värdekärna. Planerings- och exploateringsenheten vill också föreslå att skötselåtgärder så som helårsbete, där djur påverkar landskapet på ett sätt som efterliknar ett naturligt betestryck, framhävs under stycke 3.1. Generella riktlinjer. Detta för att lyfta vikten av att införa naturliga processer i skogslandskapet på samma sätt som Skötselplanen lyfter naturliga vattenförhållanden under stycket ”restaurering av naturlig hydrologi” på sidan 12.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen anser också att en betespåverkan på skogen kan vara värdefull för den biologiska mångfaldens skull och hänvisar till att det i det befintliga naturreservatet (se bilaga 2) finns ett större sammanhängande område som ska betas. Den aktuella fastigheten ligger avsides och är relativt liten för detta ändamål. Länsstyrelsen för inte in bete som skötselmetod i denna utvidgning.

Länsstyrelsen har en etablerad vandrings slinga och parkeringsplats i norra delen av naturreservatet och anser att det är tillräckligt. Allemansrätten gäller och det är fritt att ströva även i denna del av naturreservatet. Dessutom har länsstyrelsen slutfört förhandlingen med markägaren som inte var intresserad av ett planerat friluftsliv på den aktuella fastigheten.

EU. Sveriges berggrund har en stor potential för att hitta och utvinna de kritiska råvaror som EU listat. Detta är ett intresse som måste beaktas i ert fortsatta arbete.

Länsstyrelsens kommentar

Länsstyrelsen har inte fått några indikationer på att området skulle vara ett malmpotentiellt område eller att det skulle finnas några värdefulla mineralfyndigheter där. Det ligger inte inom område av riksintresse enligt 3 kap. 7 § miljöbalken. Länsstyrelsen har kontrollerat hos Bergsstaten att det inte finns något gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncession enligt minerallagen i detta område.

Länsstyrelsen förstår och respekterar behovet av att kunna inventera malmpotentiella områden och mineralfyndigheter i Sverige.

Utvidgningen av Blåalts naturreservat är dock endast 18,1 hektar stort och andelen reservatsskyddad mark runt om är relativt låg. Behovet av provtagning borde således kunna tillgodoses genom att prover tas utanför reservatet. Om prover ändå behöver tas just i reservatet kan verksamhetsutövaren ansöka om dispens och där motivera varför proverna måste tas just i reservatet.

Angående SGU's önskemål om att få ett generellt undantag för provtagning i nybildade naturreservat så har Länsstyrelsen i Örebro frågat hur Naturvårdsverket ser på detta. Deras jurist har svarat att de inte kan införa ett sådant generellt undantag. Naturvårdsverket svarar bland annat följande:

Föreskrifterna får inte innebära längre gående inskränkningar än vad som behövs för att uppnå syftet. De föreskrifter som meddelas måste rymmas inom bemyndigandet i 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. Att besluta om ett generellt undantag för reservaten rymmer inte inom myndigheternas föreskriftsrätt i dessa bestämmelser. Förslaget i den ställda frågan innebär ett generellt undantag för en verksamhet som inte rymmer inom syftet för reservatsbildning. Föreskrifter om att tillåta en verksamhet som kan strida mot syftet med ett reservat kan inte meddelas.

I stället måste frågor om undantag eller tillstånd att bedriva en verksamhet meddelas i varje enskilt fall efter ansökan av verksamhetsutövaren. Det krävs då att verksamhetsutövaren, oavsett om det är en statlig myndighet, kan visa att det finns särskilda skäl för att bedriva verksamheten och att det inte strider

Allmänt/Bakgrund

Sveriges Jordägarförbund och dess regionala föreningar värnar den enskilde skogsägarens äganderätt och brukande av sin skog. Vi ser det därför som viktigt att varje bildande av nya naturreservat sker med försiktighet och i samförstånd med markägaren och dess grannar. Det är därför viktigt att det finns rutiner på plats som säkerställer samförstånd och frivillighet. Föreningen ställer sig generellt positiv till användningen av KOMET programmet och till frivilliga Naturreservat där skälig ersättning utgår till markägaren och där ordet frivillighet har betydelsen att det innebär en valmöjlighet.

För att motverka klimatförändringar spelar skogen en viktig roll som kolsänka. Det är därför särskilt viktigt att växande skog inte undantas produktionen och det bör vid varje reservatsbildning göras överväganden om dessa är nödvändiga eller om skogen gör en viktigare insats som ersättare av fossila bränslen eller som skogsråvara som ersätter energikrävande material såsom cement och metaller. Vi saknar i beslutsunderlaget ett resonemang kring detta.

Specifika synpunkter

1. Föreningen anser att processen med berörd markägare är klar och har därför ingenting att erinra mot bildandet.

Länsstyrelsens kommentar:

I skötselplanen anges att granens förekomst begränsas på olika sätt såsom att fälla och låta ligga, att röja och låta ligga samt att ringbarka. Länsstyrelsen är medveten om att det föreligger risker för granbarkborreangrepp när gran ringbarkas eller fälls och lämnas utan att bark avlägsnas. Det görs alltid en bedömning av hur mycket gran som kan ringbarkas och fällas och lämnas vid ett och samma tillfälle, för att säkerställa att åtgärden inte påverkar omkringstående skog negativt. Död ved har viktig funktion i bevarandet av biologisk mångfald. Upplyningsvis finns det väldigt lite gran i området.

Efterhand kommer granen i princip vara helt avvecklad i naturreservatet och reservatet kommer inte att vara en spridningskälla för granbarkborrar.

Naturvärdena i föreliggande område är så pass höga att det finns ett stort intresse att bevara dem för framtiden och området kommer att bidra till att nå både nationella och internationella mål om bevarande av biologisk mångfald. Dessa är svåra att skapa någon annanstans, därmed anser